

PRILOGA „ZVONČKU“

Lev.

Opisal Kramarjev.

Lev je do 2 m dolg in do 1 m visok. Sprednji del je mnogo močnejši od zadnjega. Porasten je z rumeno, kratko dlako. Le samec ima še črez pleča in vrat lepo, dolgo grivo. Glava levova je bolj štirioglata ko okroglja. Oči so precej velike in bistre, zobovje pa sila močno. Rep je blizu do 1 m dolg ter prehaja v rožen konec, ki je skrit v šopu dlake. Zaradi lepe postave, neustratenosti in silne moči imenujemo leva tudi kralja vseh živali.

Lev pa ne živi v naših krajih, marveč daleč, daleč od nas. Lev stanuje namreč po gorah in planjavah Afrike in toplejše Azije. Tam si izbere za svojo deželo, v kateri kraljuje, navadno manj obrastene, odprte kraje. Gosto porastenih krajev nima rad. Lev je sicer skoro v vseh lastnostih podoben drugim mačkam. Vendar pa ni tako krvolečen ko so te. Zato mu je za hrano ljubša žival, ki so jo usmrtille že druge žveri, ali pa so jo ustrelili ondotni seljaki. Tem seljakom zaradi tega vedno sledi, kadar se preselijo v kak drug kraj. Lev je tudi lenejši kakor so druge mačke. Zato si izbere za svoje ležišče plitvo jamo za grmovjem blizu kake vode. Tu preži na živali, ki se pridejo napajat in le redkokdaj mu utečejo vse.

Lev je močna žival. Podnevi navadno spi, a ko se zmrači, gre z grmečim rjenjem na lov. Glavo povesi proti tlom in tako silno rjove, da se daleč na okrog prestrašijo vse živali. Opice splezajo od samega strahu na najvišje veje; tuleča hijena utihne; kamela, ki nosi jezdca in tovore, se tako prestraši, da vrže vse s sebe ter beži, kar more; konj se prične spenjati in prhati; čreda, ki je prej meketala, utihne, in celo pes, ki je že premagal leoparde in hijene, prične cviliti in se stiskati h gospodarju. Posebno pa se boje žirafe in plahe gazele. Kakor da bi jih nesel veter, beže v daljavo, da utečejo smrti. Lev dobro ve, da se ga boje in beže pred njim vse živali, zato jih zalezuje prav previdno.

Kadar ne dobi dosti divje živali, se odpravi v staje, kjer biva človek s svojo čredo. Staje so ograjene s trnjevimi vejami, ki so spletene v 1 m široko in skoro 3 m visoko steno. Tudi ta mogočna ograja ga ne ovira, kadar je namenjen, da si poišče plen. Prav tiho se priplazi do nje, potem pa plane, da je z enim skokom v ograjenem prostoru. Tu pobije žival, ki mu je najbližja, z močno taco na tla. Pregrizne ji tilnik, potem leže z

grmečim renčanjem poleg nje. Semterja jo tudi izpusti za trenutek, a kakor hitro se uboga žival le nekoliko gane, jo zopet zagrabi z močnimi zobmi. Ko pa se žival več ne zgane, jo prime z zobmi in preskoči z njo visoko ograjo, pa najsi bo žival tolika ali še večja kakor je tele. Potem jo vleče do pol milje daleč, kjer jo raztrga in požre.

Navadno se napoti proti naselbinam šele okolo tretje ure po polnoči. Vendar gredo starejši levi, posebno če so lačni, tudi podnevi tja in si ugrabijo svoj plen. Tako prioveduje naselbenik, da ga je lev opoldne obiskal. »Žena moja« — tako prioveduje dotičnik — »je sedela v veži poleg vrat, otroci pa so se igrali poleg nje, jaz pa sem blizu njih popravljal voz. Hipoma se priplazi velik, močan lev in leže v senco tik pred vrata. Ko zagleda žena neljubega gosta, se silno prestraši in zavpije. Vendar pa se ne gane in ostane z otroki, ki so takoj v največjem strahu prihiteli k nji, prav mirna. Ko zaslišim krik, zbežim proti veži, a silno se prestrašim, ko zagledam leva, ki je bil legel v senco pred vežo in mi tako zaprl pot v hišo. Lev me ni videl. Jaz pa sem imel vendarle toliko samozavesti, da sem se hitro splazil ob steni k odprtemu oknu svoje sobe. Tam sem imel nabasano puško. Hitro skočim v sobo, ki je imela k sreči odprta vrata, da sem skozi nje zamogel pregledati vse to žalostno stanje. Že se je pričel lev nekam premikati, kakor da bi se pripravljal na skok. Sedaj mi ni preostajalo nič drugega, nego da sem napel petelina na puški. In res! V tem trenutku zakličem tiko svoji ženi, naj bo mirna, potem pa pomerim, ustrelim in k sreči zadenem leva ravno nad levim očesom v glavo. Takoj obstane smrtno

zadet na tleh, in rešeni smo bili silne nevarnosti.« Pravijo, da lev človeka le redkokdaj napade in se ga celo ogiblje, posebno dokler je mlad. Tudi priovedujejo, da ga človek celo s kamenjem lahko prepodi iz brloga, le da potem ne beži pred njim. Kakor hitro pa človek beži pred njim, je izgubljen. To dobro vedo prebivalci severne Afrike in drugi ljudje, ki hodijo nanj na lov.

Love ga na razne načine. Časih je šlo na lov po več zamorcev, ki so se postavili v tri vrste druga za drugo. Prva vrsta je imela nalogu, leva zbuditi in ga pregnati iz brloga. V ta namen so ga po arabski šegi zmerjali in mu dajali razne priimke ter ga pozivljali, naj se jim vendar po kaže, če ima pogum. Če to nič pomagalo, so pričeli streljati. Kakor hitro pa je priletela krogla preblizu njega, tedaj je vstal, se jezno obrnil proti napadalcem in jih meril s silnim pogledom. Potem je legal na tla, pričel bičati z repom po zraku ter se pripravil na skok. Sedaj pa je bil skrajni čas, da je priskočila druga vrsta in ustrelila na leva. Če bi ga ta ne bila zadela, potem bi pomagala še tretja vrsta s svojimi streli. Dandanes pa gredo na lov navadno le po trije lovci, ki so pa seveda zanesljivi strelci. Ti napadejo leva v brlogu. Gorje jim, če ga ne ustrelе takoj do mrtvegal Arabci pa so sedaj bolj previdni. Splezajo na drevesa in streljajo nanj, ko pride mimo. Časih pa izkopljejo tudi do dva metra globoko jamo. V to jamo se skrijejo, oboroženi s puškami, zgoraj pa jo pokrijejo z vejami, na katere polože zaklanega prešiča. Ko pride lev do prešiča, ustrelje nanj. Seveda ga le redkokdaj že s prvim strelom usmrte, ker pride lev le ponoči tja. Zaradi

vidni. Splezajo na drevesa in streljajo nanj, ko pride mimo. Časih pa izkopljejo tudi do dva metra globoko jamo. V to jamo se skrijejo, oboroženi s puškami, zgoraj pa jo pokrijejo z vejami, na katere polože zaklanega prešiča. Ko pride lev do prešiča, ustrelje nanj. Seveda ga le redkokdaj že s prvim strelom usmrte, ker pride lev le ponoči tja. Zaradi

teme pa ne morejo dobro meriti in ga navadno le ranijo. Ranjen lev je sila raztogočen, a ne beži od tod, marveč silno renči in gleda, kje je napadalec. Med tem pa dobi že druge krogle, ki ga zadenejo smrtno. Ko opazijo, da se več ne gane in je že mrtev, zlezejo iz luknje, zanetijo ogenj in z veseljem pričakujejo dneva. Med tem pa ga denejo iz kože in mu izrežejo srce, ki ga dadó potem navadno otrokom v jed. Menijo namreč, da postanejo taki otroci potem pogumni in se leva nič ne boje. To pa je seveda le prazna vera.

Dasi' je lev silno huda zver, se da v mladosti vendarle ukrotiti in marsičesa naučiti. Svojemu strežaju je lev vdan in ga ljubi na vso moč ter mu nikdar ne storii ničešar žalega.

Leve pripeljejo časih tudi k nam. Tu jih vidimo zaprte v močnih kletkah. Krotilec gre celo med nje in kaže ljudem, kaj vse jih je naučil.

Dandanes je čedalje manj levov, ker jih zaradi velike škode, ki jo povzročuje ta zver, jako preganjajo. V prejšnjih časih jih je bilo mnogo več. Saj so jih stari Rimljani za svoje bojne igre nalovali kar po več sto. Tako n. pr. jih je izpuštil Cezar 400, Pompej pa celo 600 obenem na bojišče.

Siničica, siničica . . .

*Siničica, siničica
na vejici zeleni,
zapoj mi pesemco, zapoj
in žalost mi preženi!*

*Oblaki težkih so skrbi
zakrili mojo zvezdo. —
Ti imaš ljubko pesemco,
ti imaš mehko gnezdo . . .*

*Ti imaš širni, daljni svet,
cvetočo vso prirodo. —
Perutce twoje pisane
veslajo ti v svobodo . . .*

*Kako glasi se tvoj čink, čink
med cvetjem, med peresci,
kako šegavo doli ti
upiraš v me ocesci!*

*Lahko ti poješ cicifuj:
sestrice imaš, bratce;
in vse vas tukaj ljubi, vse —
vas, pisane krilatec . . .*

*Siničica, siničica,
jaz nimam je sestrice
in bratca ne, nikogar ne —
imam jih le solzice.*

*Ah, žalost le, tako težka
družica mi je zvesta,
povsod sem sam, povsod sem sam,
moj dom je daljna cesta . . .*

Fran Žgur.

